1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36014489	A Xunqueira	Pontevedra	2019/2020

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
MAM	Madeira, moble e cortiza	CMMAM01	Carpintaría e moble	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0549	Empresa e iniciativa emprendedora	2019/2020	2	53	53

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	NURIA VIDAL PÉREZ
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión departamento

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

1. As persoas con este perfil profesional exercen a súa actividade nas industrias dedicadas á fabricación e a montaxe de moblaxe e elementos de carpintaría, e na aplicación de produtos de acabamento.
2. As ocupacións e os postos de traballo máis salientables son os seguintes:
¿ Operador/ora de máquinas fixas para fabricar produtos de madeira.
¿ Operador/ora de prensas.
¿ Operador/ora armador/ora en banco.
¿ Montador/ora ensamblador/ora de elementos de carpintaría.
¿ Vernizador/ora lacador/ora.
¿ Responsable de sección de acabamentos.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	O EMPRESARIO E A IDEA EMPRENDEDORA	A figura do emprendedor, a innovación e a idea de negocio.	3	5
2	A EMPRESA E O SEU CONTORNO	A empresa e o seu contorno. A responsabilidade social corporativa.	3	6
3	A FORMA XURÍDICA DA EMPRESA	A forma xurídica da empresa como requisito legal de posta en marcha.	3	6
4	OS TRAMITES DE CONSTITUCIÓN DA EMPRESA	Trámites de constitución para crear a empresa.	3	6
5	DOCUMENTACIÓN CONTABLE E COMERCIAL: PEDIDO, ALBARÁ, FACTURA, CHEQUES, OBRIGAS DE PAGAMENTO E LETRAS DE CAMBIO	Confección de pedidos, albarás, facturas, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio	6	11
6	O MARKETING	O papel do marketing na empresa	3	6
7	A CONTABILIDADE	As principais contas anuais obrigatorias na empresa. Conta de resultados, balance e previsión de tesourería.	6	11
8	O FINANCIAMENTO DA EMPRESA	Achega de fontes de financiamento para a empresa.	3	6
9	A XESTIÓN FISCAL NA EMPRESA	Impostos ligados ao funcionamento da empresa	5	9
10	O PROXECTO EMPRESARIAL	Elaboración dun plan de empresa ligado ao sector produtivo do ciclo formativo	18	34

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	O EMPRESARIO E A IDEA EMPRENDEDORA	3

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identificouse o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos.
CA1.2 Analizouse o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social.
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora.
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector de madeira, moble e cortiza.
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora.
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación, pola creatividade e pola súa factibilidade.
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito da fabricación de carpintaría e moble, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial.

4.1.e) Contidos

Contidos
Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de fabricación de carpintaría e moble (materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.).
Cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.
Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.
Actuación das persoas emprendedoras no sector de madeira, moble e cortiza.
O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	A EMPRESA E O SEU CONTORNO	3

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o ámbito, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.
CA2.2 Analizouse o impacto ambiental da actividade empresarial e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas.
CA2.3 Identificáronse os principais compoñentes do contexto xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contexto específico.
CA2.5 Determináronse os elementos do contexto xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de fabricación de carpintaría e moble en función da súa posible localización.
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial.
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada coa fabricación de carpintaría e moble e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen.
CA2.8 Identificáronse, en empresas de fabricación de carpintaría e moble, prácticas que incorporen valores éticos e sociais.
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais.
CA2.11 Describíronse as actividades e os procesos básicos que se realizan nunha empresa de fabricación de carpintaría e moble, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial.

4.2.e) Contidos

Contidos
A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
Análise do contexto xeral dunha pequena ou mediana empresa de fabricación de carpintaría e moble: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
Análise do contexto específico dunha pequena ou mediana empresa de fabricación de carpintaría e moble: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
Localización da empresa.
A persoa empresaria. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.
Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.
Cultura empresarial, e comunicación e imaxe corporativas.
Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	A FORMA XURÍDICA DA EMPRESA	3

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Analizouse o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cómpren para desenvolver a actividade empresarial.
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa e determinándose as vantaxes e as desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio.
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector de madeira, moble e cortiza.
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida.
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa.

4.3.e) Contidos

Contidos
Formas xurídicas das empresas. Responsabilidade legal do empresario. A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	OS TRAMITES DE CONSTITUCIÓN DA EMPRESA	3

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.6 Identificáronse os trámites esixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica.
CA3.7 Identificáronse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou mediana empresa.

4.4.e) Contidos

Contidos
Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa. Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	DOCUMENTACIÓN CONTABLE E COMERCIAL:PEDIDO, ALBARÁ, FACTURA, CHEQUES, OBRIGAS DE PAGAMENTO E LETRAS DE CAMBIO	6

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.4 Formalizouse con corrección, mediante procesos informáticos, a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena e unha mediana empresa d

4.5.e) Contidos

Contidos
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de fabricación de carpintaría e moble: documentos administrativos e documentos de pagamento. Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	O MARKETING	3

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o ámbito, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, e de comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais.

4.6.e) Contidos

Contidos
Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	A CONTABILIDADE	6

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
CA4.2 Describíronse as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa.

4.7.e) Contidos

Contidos
Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais. Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa. Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	O FINANCIAMENTO DA EMPRESA	3

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.8 Analizáronse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas de fabricación de carpintaría e moble tendo en conta a súa localización.

4.8.e) Contidos

Contidos
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de fabricación de carpintaría e moble. Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector de madeira, moble e cortiza.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	A XESTIÓN FISCAL NA EMPRESA	5

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resumes anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionada coa fabricación de carpintaría e moble, e diferenciáronse os tipos de impostos no calendario fiscal

4.9.e) Contidos

Contidos
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	O PROXECTO EMPRESARIAL	18

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	NO
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o ámbito, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.8 Analizouse a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa.
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.

4.10.e) Contidos

Contidos
Proxecto empresarial: importancia e utilidade, estrutura e aplicación no ámbito da fabricación de carpintaría e moble. Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS EXIXIBLES.

Serán os así indicados en cada unidade didáctica.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Para aprobar o módulo de EIE, é necesario obter unha puntuación igual ou superior a cinco puntos en cada avaliación. Falamos da avaliación en base á suma de dous criterios co seguinte peso na nota final de cada avaliación:

- EXAMES/PROBAS TEÓRICAS ESCRITAS: como instrumento de avaliación empregaranse probas de coñecemento, mediante probas obxectivas, teóricas e prácticas, que terán unha ponderación na nota final de cada avaliación dun 70%. Realizarase polo menos unha proba escrita por avaliación que pode incluír preguntas test, curtas, de desenvolvemento ou supostos prácticos relativos aos contidos traballados en cada avaliación, valorándose de 0 a 10 puntos cada proba. Esixirase unha cualificación de como mínimo 4 puntos sobre 10 para poder ter en conta o resto de criterios.

- PLAN DE EMPRESA: Os alumnos terán que elaborar ó longo do curso un Plan de Empresa, que se realizará en equipo, e que terá un peso na nota final de cada avaliación dun 30%. En cada unha das avaliacións establecerase a entrega obrigatoria dunha parte de dito plan, que será cualificada de 0 a 10 puntos.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

É obrigatorio ter superadas, cunha nota de mínima de 5, todas as avaliacións do módulo de EIE para ser declarado aprobado. Será necesario que o alumno/a entregue antes da proba final, as actividades/traballos (Proxecto Empresarial) relacionadas coa avaliación.

Realizarase unha proba de recuperación final no mes de xuño que combinará parte teórica e práctica e a presentación do Proxecto Empresarial para quenes non o fixeran ou o tiveran suspenso. Esta proba combinará parte teórica e práctica e a nota mínima para ser declarado apto, é de cinco (5).
Cada avaliación recupérase independentemente, é dicir, o alumnado deberá facer un exame por cada avaliación que deba recuperar. Este exame poderá incluír contidos traballados tanto nos temas como nas tarefas das correspondentes avaliacións. É necesario obter una puntuación igual ou superior a 5 para recuperar cada avaliación e facer a media para o cálculo da nota final.

A estructura da proba será a seguinte:
Preguntas tipo test
Preguntas curtas
Supostos prácticos sinxelos

Para os alumnos co módulo pendente do curso anterior, realizarase unha proba teórico-práctica e a presentación do Proxecto Empresarial. Proba calificada sobre 10 puntos (os alumnos deberán obter un 5 para a súa superación).

A estructura da proba será a seguinte:

Preguntas tipo test

Preguntas curtas
Supostos prácticos sinxelos.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

No caso de perda da avaliación continua por faltas de asistencia (en relación co RRI do CIFP e en relación á carga horario deste módulo enténdese que a perda do dereito á avaliación continua chega ao superar o 10% do total de horas da materia) o sistema de avaliación deste alumnado será o aplicado co resto do alumnos durante todo o curso, pero coas seguintes peculiaridades:

- Realizarase unha proba escrita ao final do curso de contido teórico-práctico cun peso do 80% na nota final.
- Presentación dun Plan de Empresa que se axuste aos criterios establecidos pola profesora e cunha ponderación na nota final do 20%.
- É necesario obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10 nas probas teóricoprácticas escritas e no proxecto presentado para acadar o aprobado.

A estructura da proba será a seguinte:

Preguntas tipo test
Preguntas curtas
Supostos prácticos sinxelos.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O sistema de xestión de calidade (SXC) establece a obriga de realizar un seguimento mensual da programación, tanto nas reunións do Equipo Docente, como nas reunións do Departamento de FOL.

A finalidade destas reunións é analizar o nivel de cumprimento do programado, así como a valoración dos resultados académicos obtidos, incluindo se é preciso, propostas de mellora que podan ser interesantes cara o vindeiro curso (e incluíndoas na memoria final do departamento).

Asemade, dentro do proceso de avaliación da propia práctica docente., seguiranse varias accións. Ao principio de curso entregarase ao alumnado un listado cos principais obxectivos que terían que acadar co modulo de FOL. Terán que ordealos de maior a menor importancia. Despois de cada trimestre elaborarase un cuestionario para que o alumnado poida avaliar a práctica docente, o cumprimento do programa e propoñer melloras. Este proceso repetirase ao final do curso con outro cuestionario, co fin de averiguar o grado de conformidade do alumnado co módulo de FOL en xeral.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Tal como sinala o artigo 28, sobre avaliación inicial ,-decreto de 12 de xullo de 2011-, ao comenzo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa da cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo,deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

Nesta sesión, o profesor/a que se encarguen da titoría darán información dispoñible sobre as características xeriais do grupo ou sobre as circunstancias específicas académicas ou persoais, con incidencia educativa,de cantos alumnos e alumnas o compoñan.

Esta información poderá proceder, entre outras:

a. Dos informes individualizados de avaliación da etapa anterioemente cursada, de ser o caso.
b. Dos estudos académicos ou das ensinanzas de formación profesional inicial ou para o emprego previamente realizados.
c. Do alumnado matriculado sen titulación académica de acceso.
d. Dos informes ou ditames específicos do alumando discapacitado ou con necesidades educativas especiais que poida haber no grupo.
e. Da experiencia profesional previa.
f. Da matrícula condicional do alumnado estranxeiro.
g. Da observación do alumnado e as actividades realizadas nas primeiras semanas do curso.

O tratado na sesión de avaliación inicial e os acordos que adopte o equipo docente nela recolleranse nunha acta, da cal se entregará copia na xefatura de estudos, incluíndo especialmente aqueles que teñan que ver cos aspectos de flexibilización na duración das ensinanzas, segundo desenvolve o artigo 16 da orde de 12 de xullo de 2011 sobre avaliación e cualificación, e máis concretamente o sinalado no artigo 16.d, medidas de reforzo educativo. Esta avaliación inicial en ningún caso comportará cualificación para o alumando.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O carácter aberto e flexible do currículo ten por obxecto atender á diversidade do alumnado, posibilitando niveles de adaptación curricular ás condicións específicas de cada alumno.Atender á diversidade consiste en tratar de forma diferente ás diversas necesidades e características do alumnado, para garantir que cada alumno acade as capacidades previstas no maior grado posible.

Podemos distinguir entre diversidade de ritmos de aprendizaxe, baseada na existencia de diferentes intereses, motivacions, capacidades entre o alumando, e diversidade baseada na existencia dos alumnos con necesidades educativas especiais. Referímonos a alumnos con deficiencias físicas (cegos, persoas con deficiencias visuais, xordos, problemas de mobilidade) ou psíquicas.

Tamén tendo en conta a posibilidades ter na aula alumnos sobre dotados intelectualmente, temos en conta actividades de extensión e para ACNEEs, actividades de reforzo.

Na realización da diagnose inicial e na elaboración da información deberían participar:

- O departamento de información e orientación profesional do CIFP.
- A familia do alumno.
- Organismo especiais (ex. ONCE).
- O resto do equipo educativo.
- O gabinete psico pedagóxico da delegación provincial de educación.

Vendo a información obtida, cada departamento didáctico deberá adecuar a súa programación as necesidades do alumnado. En base a isto, tamén se farán as seguintes actuacións:

1. Antes de elaborar a programación, falarase co Departamento de Información e Orientación Profesional do CIFP e cos titores dos grupos que trala avaliación incicial sinalen a existencia de alumnado con necesidades educativas especiais. Asemade, elaborarase unha sesión de avaliación inicial para diagnosticar o nivel do alumnado. Derivado dela, podería darse o caso de permitir a flexibilización modular deste módulo.

2. Ao realizar a programación: teremos en conta o sinalado no capítulo VI da orde de 12 de xullo de 2011 referido ao alumnado con necesidades educativas especiais. O artigo 15 fai referencia ao ámbito e flexibilización modular dos ciclos formativos e sinala:

- ¿de acordó co artigo 61 do decreto 114/2010, do 1 de xullo, o alumando con necesidades educativas especiais, consonte o establecido no artigo 73 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, poderá ser autorizado, cando as necesidades de apoio específico así o xustifiquen, para cursar os ciclos formativo en réxime ordinario de xeito fragmentado por módulos, cunha temporalización distinta á establecida con carácter xeral.¿ En con ilo, destacaremos:

a. Actividades de reforzo.

b. Previsión de tareas recuperadoras especiais.
c. Probais orais ao detectar problemas de expresión escrita.
d. Grado de integración do alumno/a co resto de compañeiros.
e. Participación nos traballos en equipo.
f. Colaboración en tarefas comúns.
g. Respeto e tolerancia ás ideas alleas.
h. Probas de avaliación distintas.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

O decreto que configura o Regulamento Orgánico dos CIFP, establece que na programación didáctica dos Departamentos, incorporaranse os temas transversais do currículo nos obxectivos e contidos de cada materia ou módulo profesional. Por iso, as capacidades terminais concretas son:

- Interesarse por comprender realidades ambientais do sector, analizando como inciden nas propias actitudes e comportamentos e no equilibrio do entorno
- Distinguir elementos discriminatorios no sector, mostrando unha actitude crítica perante os mesmos e apreciando a diferenza como riqueza colectiva.
- Coa consecución destas capacidades terminais do módulo de EIE, alcánzase o obxectivo xeral : comprender o marco legal, económico e organizativo que regula e condiciona a creación dun pequeno establecemento comercial.

Os principais temas de transversalidade son:

a) Educación para a saúde. Relacionada coas unidades didácticas de iniciativa empresarial, a empresa e o seu contorno e o proceso de produción.
b) Educación medio ambiental. Relacionada coas unidades didácticas de iniciativa empresarial, a empresa e o seu contorno, o marketing e o proceso de produción.
c) Educación para a igualdade. Relacionada coas unidades didácticas de iniciativa empresarial e a empresa e o seu contorno.
d) Educación moral e cívica. Relacionada con todas as unidades.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Non hay previstas actividades complementarios

10.Outros apartados

10.1) Comunicación programacion

A programación do módulo explicase ao alulmnado o comenzo do curso: mínimos esixibles, criterios de cualificación, contido etc.. Facilitáselles un resumo da mesma y poderán consultarlla na "Aula Virtual " do centro.